

Op zoek naar informatie na de diagnose dementie?

Infopunt dementie
014-28 20 00

Dienstencentrum
Convent

Als de diagnose dementie valt, heeft dit op verschillende vlakken een impact op het leven van de persoon met dementie, maar ook op zijn omgeving.

Er komen heel wat emoties en vragen op je af. Het is goed om samen geleidelijk een aantal zaken in orde te brengen en na te denken over de toekomst, zowel voor de nabije toekomst als voor later.

Met deze brochure willen wij jullie een overzicht geven van de belangrijkste en meest voorkomende zaken. Bekijk het op je eigen tempo, niet alles hoeft immers onmiddellijk aangepakt te worden.

Compleet is dit document niet. Dat kan ook niet, want elk mens is anders en heeft specifieke behoeften. Bovendien is dementie een ziekte die zich op verschillende manieren uit en dus een individuele aanpak vraagt. Dit document richt zich zowel naar personen met beginnende dementie als naar hun steunfiguren.

De volgende zaken kun je aanpakken:

- informeer je over de ziekte
- spreek erover met familie en vrienden
- regel ondersteuning door professionelen
- denk na over later
- beheer van goederen
- vermissing
- het besturen van een voertuig
- dementie op jonge leeftijd
- tegemoetkomingen.

Informeer je over de ziekte

Dementie is een verzamelwoord voor verschillende ziektes. Het is belangrijk dat je weet welk type dementie is vastgesteld: ziekte van Alzheimer, frontotemporale dementie, Lewy Body dementie,...

Elk type heeft eigen kenmerken en vraagt soms een andere aanpak. Je vindt informatie over dementie bij:

- bib van Herentals: je kan de EHBD-trolley ontlennen, 014-85 97 50, bibliotheek@herentals.be
- infopunt dementie in Convent2, Augustijnenlaan 26/1, 014-28 20 00, dienstencentrum@ocmwherentals.be op weekdays tussen 9 en 16.30 u
- www.omgaanmetdementie.be
- www.dementie.be/tandem/
- www.jongdementie.info.be
- www.alzheimerliga.be
- www.hulpmiddelenbijdementie.be .

Een **persoonlijk gesprek** met de maatschappelijk werker van je ziekenfonds, je huisarts of infopunt dementie (014-28 20 00) kan verhelderend zijn.

Er zijn ook **lotgenotencontacten**:

- familiegroep (jong)dementie Herentals van de Alzheimerliga Vlaanderen , 0477-84 40 21, herentals@alzheimerliga.be , www.familiegroepdementie-herentals.be .
- praatcafés: www.dementieennu.info.be of www.dementie.be/tandem/praatcafes-2/praatcafes/ .

De **luister- en infolijn** van de Alzheimerliga Vlaanderen 0800-15 255 biedt een luisterend oor op werkdagen tussen 9 en 21 uur.

Spreek erover met familie en vrienden

Praten over de diagnose dementie kan lastig zijn. Toch is het belangrijk dat je open over de ziekte blijft praten.

Een familiegesprek is heel geschikt om steun en begrip te krijgen. Je kunt je familieleden vragen wie jou wil en kan ondersteunen voor hobby's, samen leuke dingen doen, in de zorg. Vaak blijkt dat familieleden en vrienden je graag helpen, maar dat ze niet altijd weten hoe. Jij kan op jouw beurt helpen door aan te geven waar je hulp bij wenst.

Vrienden, kennissen en burens reageren allemaal op hun eigen manier op de diagnose. Wees ook tegen hen zo open mogelijk, zelfs als je negatieve reacties krijgt. De relatie kan veranderen want niet iedereen is opgewassen tegen dat nieuws. Soms haken mensen uit je omgeving af, maar vriendschappen kunnen ook sterker en betekenisvoller worden. Het is belangrijk in contact te blijven met mensen die je genegen zijn, zodat je niet geïsoleerd raakt.

Regel ondersteuning door professionelen

Je huisarts en de maatschappelijk werker van het ziekenfonds zijn belangrijke partners om je te ondersteunen en te begeleiden tijdens het ziekteproces. Zij kunnen jou onder andere advies geven over medicatie, tegemoetkomingen, thuishulp, psycho-sociale ondersteuning,...

Informeertijdig naar de mogelijkheden voor professionele ondersteuning, zoals thuiszorg, dagverzorgingscentrum, woonzorgcentrum,...

Diensten gezinszorg, thuisverpleging, dagverzorgingscentra, woonzorgcentra hebben referentiepersonen dementie, die jou kunnen ondersteunen.

Ergotherapie aan huis kan helpen om langer en beter thuis te blijven wonen. De ziekenfondsen bieden hun leden een aantal bezoeken van een ergotherapeut aan. Ergotherapeuten kunnen je helpen alles te ordenen en structureren. Denk hierbij aan het gebruik van een agenda, ezelsbruggetjes, aanreiken en aanleren van gebruik van hulpmiddelen, opmaken van handleidingen bv. na de aankoop van een nieuwe wasmachine,... Ze kennen als geen ander de knepen van het lerend vermogen dat men kan aanspreken als men lijdt aan beginnende dementie. Zo kunnen ze helpen om langer en beter zelfstandig thuis te blijven.

Heb je nog vragen die onbeantwoord blijven, neem dan contact op met Infopunt Dementie, 014-28 20 00 of zoek op www.hulpmiddelenbijdementie.be

Nadenken over later

Het zijn moeilijke onderwerpen, maar vroeg of laat sta je voor vragen over de grenzen van behandelen en het levenseinde. Bespreek dit soort vragen samen, ook met de huisarts en mensen die je omringen. Leg de afspraken vast in een schriftelijke wilsverklaring. Daarmee kan je voorkomen dat er behandeld wordt terwijl je dat niet meer wilt.

Hebben jullie vragen over euthanasie? Bespreek deze dan ook zorgvuldig met de huisarts. Het is belangrijk dat de wilsverklaringen correct ingevuld zijn. Je kan je hiervoor laten begeleiden door je huisarts of een medewerker van de netwerken palliatieve zorg.

Meer informatie

- www.palliatief.be
- www.demens.nu (Lantaarnpad 20, Herentals, 014-85.92.90)
- www.leif.be
- www.rws.be
- www.kbs-frb.be/nl/Activities/Publications/2017/2070918/PP

Beheer van goederen

Door het dementieproces krijgt men gaandeweg minder vat op de financiële zaken, zoals facturen betalen.

Men loopt ook een groter risico dat anderen hiervan profiteren en hieruit hun voordeel halen. Er kunnen in zulke situaties twee soorten maatregelen worden overwogen: zorgvolmacht en bewindvoering.

De meest soepele oplossing is **zorgvolmacht** (via lastgeving). De persoon met dementie is de 'lastgever' die aan een derde, de 'lasthebber', de bevoegdheid geeft om in zijn naam en voor zijn rekening bepaalde daden te stellen. Je kan dit document enkel opmaken als je wilsbekwaam bent. Je kan het document zelf opstellen of door een notaris (tegen betaling) laten opmaken. De notaris helpt je om alle mogelijke handelingen in het document te vermelden. De lastgeving moet geregistreerd worden op het vredegericht, zoniet is deze niet geldig bij wilsonbekwaamheid van de persoon. Opgelet: dit geeft geen bescherming tegen malafide praktijken, handtekening blijft nog rechtsgeldig.

Bewindvoering is een meer dwingende en beschermende maatregel dan de zorgvolmacht en is het resultaat van een beslissing door de vrederechter. De vrederechter zal een

bewindvoerder aanduiden uit de familiale omgeving of een professionele buitenstaander (vaak een advocaat). Een persoon met dementie kan zelf vooraf een voorkeursverklaring voor een bewindvoerder invullen. Er kan daarbij ook een vertrouwenspersoon worden aangesteld om als tussenpersoon te fungeren tussen de bewindvoerder en de beschermde persoon, en om over diens belangen te waken. Hoe complexer het vermogensbeheer is en hoe meer gespannen de familiale relaties zijn, des te meer is het aangewezen een beroep te doen op deze beschermingsmaatregel. In de tabel vermelden we – in algemene zin en schematisch – kort de elementen die men over het algemeen in overweging neemt bij de keuze tussen lastgeving en bewindvoering:

Brochure op www.notaris.be/erven-schenken/brochures . Info www.kbs-frb.be/nl/Activities/Publications/2017/20170329MG

ZORGVOLMACHT	BEWINDVOERING
In een vroeg stadium van de ziekte, de persoon kan de draagwijdte van de beslissingen nog goed inschatten.	In een gevorderd stadium van de ziekte
De wens om iemand te helpen zonder de vrijheid bij het beheer van het vermogen in te perken.	De noodzaak om iemand te beschermen tegen daden met betrekking tot de goederen.
Er is een harmonieuze relatie met de valide partner en de andere naaste familieleden	De persoon leeft geïsoleerd en/of omringd door moreel dubieuze personen.
Er is een goede familiale verstandhouding en een consensus over de persoon die het vertrouwen verdient.	Er zijn familiale conflicten en spanningen tussen de verschillende erfgenamen.
Raakt niet aan de juridische bekwaamheid van de lastgever.	Stelt de juridische onbekwaamheid in, afhankelijk van de mogelijkheden zijn sommige handelingen wel nog mogelijk!

Vermissing

Bij dementie is het oriëntatievermogen soms aangetast. Hierdoor kan het zijn dat men de weg niet meer terug vindt. Naast app's zoals 'zoek vrienden' en track and trace-systemen zoals Spotter, kunnen we volgende zaken aanraden:

- **vermissingsdocument:** dit document bevat alle nuttige info om een zoekactie te starten. Door het document vooraf in te vullen, is veel kostbare informatie al ter beschikking en gaat er minder tijd verloren op het moment van de vermissing. Zie www.herentals.be/dementie.
- **Kaartje 'ik heb dementie':** ben je de weg kwijt of zit je in een benarde situatie? Met dit kaartje geef je aan dat je dementie hebt. Het bevat bovendien de naam en het telefoonnummer van je belangrijkste contactpersoon. Bewaar het kaartje bij je identiteitskaart. Als er iets gebeurt, kan men onmiddellijk jouw steun en toeverlaat verwittigen om je bij te staan. <http://www.dementie.be/wp-content/uploads/2016/11/dementie-assistentiekaartje.pdf>.

Fiche en kaartje op te halen bij infopunt dementie, Convent2, Augustijnenlaan 26/1, 2200 Herentals, 014/28.20.00.

Het besturen van een voertuig

Dementie kan het beoordelingsvermogen, de concentratie en het geheugen van mensen aantasten, net als hun waarneming en de oriëntatiezin. Hierdoor kunnen ook de vaardigheden om een voertuig te besturen erop achteruitgaan. Dit maakt dat er onmiddellijk na het stellen van bepaalde diagnoses voorzorgsmaatregelen moeten worden

genomen.

De wet is duidelijk: iedere bestuurder van een voertuig moet in staat zijn om te rijden en moet daartoe over de vereiste fysieke vaardigheden beschikken. De arts is verplicht zijn patiënt in te lichten indien deze, naar zijn oordeel, niet langer rijgeschikt is.

Wanneer een bestuurder verneemt dat hij niet langer rijgeschikt is, moet hij bij de dienst Bevolking van de stad of gemeente het rijbewijs inleveren. In principe moet dat binnen de vier werkdagen gebeuren. Toch kan de persoon met dementie ook de toelating krijgen om een voertuig te blijven besturen. De arts (huisarts of specialist) kan hiervoor een document invullen: (Model VII

www.vias.be/nl/particulieren/cara/nuttigedocumenten).

De arts kan ook doorverwijzen naar CARA. Het Centrum voor Rijgeschiktheid en Voertuigaanpassing is een afdeling van het VIAS-Institute. Hier leg je een rijvaardigheidstest af. Als een bestuurder bij die test aan de minimale normen voldoet, zal het CARA een rijgeschiktheidsattest afleveren. Met dat attest krijg je de goedkeuring om te rijden en kan je bij de stedelijke of gemeentelijke administratie je rijbewijs laten aanpassen.

Het rijgeschiktheidsattest kan een aantal beperkingen bevatten, bijvoorbeeld voor het besturen van een bepaald type voertuig, enkel rijden binnen een bepaalde straal rond de woonplaats van de bestuurder,.... De attesten zijn max. 1 jaar geldig, regelmatige evaluatie is aangewezen, zodat ieders

veiligheid gegarandeerd blijft.

Als bestuurder moet je aan je verzekeringsmaatschappij een fotokopie van het aangepaste rijbewijs sturen. Als je dat niet doet, loop je het risico bij een ongeval niet gedekt te zijn.

Specifiek bij dementie op jonge leeftijd

Vaak hebben collega's of leidinggevenden al gemerkt dat er iets niet pluis is. Door een open gesprek met je werkgever is het vaak nog mogelijk langer aan het werk te blijven, al dan niet in een andere functie of werkregime. Voor meer informatie kan je ook terecht bij de arbeidsgeneesheer of de VDAB.

Wil je hulp voor de opmaak van een ondersteuningsplan, neem dan contact op met Dienst OndersteuningsPlan (www.doppa.be) of je ziekenfonds voor de opmaak van een ondersteuningsplan bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH).

Specifieke informatie over en ondersteuning bij jongdementie vind je op www.jongdementie.info.

Tegemoetkomingen

Afhankelijk van de ondersteuning en hulp die je nodig hebt, kan je ook recht hebben op tegemoetkomingen. Neem hiervoor contact op met Infopunt dementie (dienstencentrum Convent2, Augustijnenlaan 26/1 in Herentals, 014-28 20 00) of je ziekenfonds.

Dit document is opgemaakt door :

Werkgroep dementievriendelijke gemeente.

- Stad en OCMW Herentals
- De 3 Herentalse Woonzorgcentra: Bremdael, Sint-Anna en Vogelzang
- Familiegroep (jong)dementie regio Herentals-Alzheimerliga Vlaanderen
- Dienstencentrum Convent 2 (coördinator), Augustijnenlaan 26/1 in Herentals, 014-28 20 00.

December 2019

Alle websites rond dementie in Vlaanderen zijn gebundeld op www.dementie.vlaanderen.be